

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ

• ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ •

**ФАКУЛТЕТ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И
СОЦИАЛНИ НАУКИ**

**КАТЕДРА УПРАВЛЕНИЕ И КОЛИЧЕСТВЕНИ МЕТОДИ В
ИКОНОМИКАТА**

---

7. БИБЛИОГРАФИЯ И АНОТАЦИЯ

НА

ПРЕДСТАВЕНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ

•

Изготвено от:

Главен асистент д-р Мина Николаева Ангелова

•

Юни, 2019

Пловдив, България

СЪДЪРЖАНИЕ:

РЕЗЮМЕ.....	7
I. МОНОГРАФИИ.....	8
1. Монография (2019): SOCIAL ENTREPRENEURS AND SOCIAL ENTREPRENEURSHIP (THE CASE OF BULGARIA.....	8
1.1. Библиографска справка.....	8
1.2. Резюме.....	8
II. КНИГИ.....	9
2. КНИГА (2019): ОПТИМИЗИРАНЕ НА РАБОТНАТА СРЕДА ПОСРЕДСТВОМ ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ДЕМОТИВАЦИЯТА НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ.....	9
2.1. Библиографска справка.....	9
2.2. Резюме.....	10
III. УЧЕБНИЦИ.....	11
3.1. Учебник (2018, Второ препработено и допълнено издание): ЕВОЛЮЦИЯ НА УПРАВЛЕНИЕТО.....	11
3.1.1. Библиографска справка.....	11
3.1.2. Резюме.....	11
3.2. Учебник (2017, Първо издание): ЕВОЛЮЦИЯ НА УПРАВЛЕНИЕТО.....	12
3.2.1. Библиографска справка.....	12
3.2.2. Резюме.....	12
IV. СТУДИИ.....	14
4.1. Студия (Под печат) / SCOPUS INDEXED: OPPORTUNITIES FOR RAISING THE ENTREPRENEURIAL CULTURE – A FACTOR FOR COMPETITIVENESS OF THE BULGARIAN ECONOMY.....	14
4.1.1. Библиографска справка.....	14
4.1.2. Резюме.....	14

4.2. Студия (2018): УПРАВЛЕНИЕ НА (ДЕ)МОТИВАЦИОННИЯ ПРОЦЕС И НЕГОВОТО ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ.....	15
4.2.1. Библиографска справка.....	15
4.2.2. Резюме.....	15
V. СТАТИИ.....	16
5.1. СТАТИЯ (ПОД ПЕЧАТ): ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА МАШИНОСТРОИТЕЛНО ПРЕДПРИЯТИЕ.....	16
5.1.1. Библиографска справка.....	16
5.1.2. Резюме.....	16
5.2. СТАТИЯ (2019): POSSIBILITIES FOR SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN WINE INDUSTRY: AN EXPLORATORY APPROACH.....	17
5.2.1. Библиографска справка.....	17
5.2.2. Резюме.....	17
5.3. СТАТИЯ (2018) / SCOPUS INDEXED: AN INNOVATIVE MODEL FOR BUSINESS FINANCING IN WINE PRODUCTION.....	18
5.3.1. Библиографска справка.....	18
5.3.2. Резюме.....	18
5.4. СТАТИЯ (2018): CONCEPTUAL IMPACT MODEL OF PROCESS MANAGEMENT IN THE MEAT INDUSTRY ENTERPRISES IN BULGARIA.....	19
5.4.1. Библиографска справка.....	19
5.4.2. Резюме.....	19
5.5. СТАТИЯ (2018): BUSINESS CLIMATE AND PRECONDITIONS FOR REVIVING THE BULGARIAN INDUSTRY.....	19
5.5.1. Библиографска справка.....	19
5.5.2. Резюме.....	19
5.6. СТАТИЯ (2018): THE CROWDFUNDING PROCESS – AN UNDERESTIMATED OPPORTUNITY IN BULGARIA.....	20
5.6.1. Библиографска справка.....	20
5.6.2. Резюме.....	20
5.7. СТАТИЯ (2018): DEVELOPING A CONCEPTUAL MODEL OF ENTREPRENURIAL CULTURE.....	21

5.7.1. Библиографска справка.....	21
5.7.2. Резюме.....	21
5.8. СТАТИЯ (2017): СУБОРДИНАЦИЯ МЕЖДУ ПОЛИТИЧЕСКАТА И ПРЕДПРИЕМАЧЕСКА КУЛТУРА – ПЕРСПЕКТИВИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ...	21
5.8.1. Библиографска справка.....	21
5.8.2. Резюме.....	22
5.9. СТАТИЯ (2017): CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR FLEXIBLE CREDITING OF SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES IN BULGARIA.....	22
5.9.1. Библиографска справка.....	22
5.9.2. Резюме.....	22
5.10. СТАТИЯ (2017): THE HUMAN CAPITAL RATIFICATION – A KEY FACTOR FOR DEVELOPMENT.....	23
5.10.1. Библиографска справка.....	23
5.10.2. Резюме.....	23
5.11. СТАТИЯ (2017): AN ENTREPRENEURSHIP IN BULGARIA – POSSIBLE OR NOT FOR YOUNG PEOPLE.....	23
5.11.1. Библиографска справка.....	23
5.11.2. Резюме.....	23
5.12. СТАТИЯ (2016): РЕИНЖЕНЕРИНГ НА БИЗНЕС ПРОЦЕСИТЕ В МАШИНОСТРОИТЕЛНО ПРЕДПРИЯТИЕ.....	24
5.12.1. Библиографска справка.....	24
5.12.2. Резюме.....	24
5.13. СТАТИЯ (2016): ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНОВАЦИИ В МАШИНОСТРОИТЕЛНО ПРЕДПРИЯТИЕ.....	24
5.13.1. Библиографска справка.....	24
5.13.2. Резюме.....	25

VI. ДОКЛАДИ.....	25
6.1. Доклад (Под печат) / IEEE/SCOPUS INDEXED: INNOVATIVE PRACTICES IN WINE INDUSTRY: OPPORTUNITIES FOR COMPETITIVENESS ENHANCEMENT IN BULGARIA.....	25
6.1.1. Библиографска справка.....	25
6.1.2. Резюме.....	25
6.2. Доклад (2019) / SCOPUS INDEXED: DIGITAL ENTREPRENEURSHIP: DOING BUSINESS FOR SMART AND SUSTAINABLE BIO-BASED ECONOMY.....	26
6.2.1. Библиографска справка.....	26
6.2.2. Резюме.....	26
6.3. Доклад (2019) / SCOPUS INDEXED: BUSINESS-SCIENCE-EDUCATION: A COLLABORATION FOR COMPETITIVE AND SUSTAINABLE GROWTH OF THE WINE INDUSTRY.....	27
6.3.1. Библиографска справка.....	27
6.3.2. Резюме.....	27
6.4. Доклад (2019) / IEEE/SCOPUS INDEXED: OPTIMIZATION OF BULGARIAN POLITICAL CULTURE, AS A PREREQUISITE FOR ENHANCEMENT OF THE ENTREPRENEURSHIP.....	28
6.4.1. Библиографска справка.....	28
6.4.2. Резюме.....	28
6.5. Доклад (2019) / IEEE/SCOPUS INDEXED: THE IMPACT OF POLITICAL (IN)STABILITY ON THE INNOVATION PERFORMANCE: THE CASE OF BULGARIA..	29
6.5.1. Библиографска справка.....	29
6.5.2. Резюме.....	29
6.6. Доклад (2019): МОДЕЛ ЗА НЕФОРМАЛНО ОБУЧЕНИЕ НА СПЕЦИАЛИСТИ ОТ ВИНАРСКАТА ИНДУСТРИЯ.....	29
6.6.1. Библиографска справка.....	29
6.6.2. Резюме.....	30
6.7. Доклад (2018) / SCOPUS INDEXED: FACTORS AFFECTING BUSINESS PROCESS MANAGEMENT IN THE BULGARIAN ENTERPRISES TO ACHIEVE SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	30
6.7.1. Библиографска справка.....	30

6.7.2. Резюме.....	31
6.8. Доклад (2018): INCREASING ORGANIZATION’S PERFORMANCE BY DRIVING BUSINESS AGILITY AND OPERATIONAL EXCELLENCE THROUGH BPM.....	31
6.8.1. Библиографска справка.....	31
6.8.2. Резюме.....	31
6.9. Доклад (2016): ПЕРСПЕКТИВИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД МЛАДИТЕ ПРЕДПРИЕМАЧИ В БЪЛГАРИЯ.....	32
6.9.1. Библиографска справка.....	32
6.9.2. Резюме.....	32
6.10. Доклад (2016): MANAGEMENT OF THE MOTIVATION PROCESS IN ENTERPRISES	33
6.10.1. Библиографска справка.....	33
6.10.2. Резюме.....	33

РЕЗЮМЕ

Настоящата анотация е изготвена от главен асистент доктор Мина Николаева Ангелова през месец юни, 2019 г.

Документът е част от материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност 'доцент'.

Анотацията на материалите съдържа 33 страници.

Конкурсът за заемане на академичната длъжност 'доцент' е по област на висше образование **3. Социални, стопански и правни науки**; професионално направление **3.7. Администрация и управление (Икономика и управление - Управление на човешките ресурси)**.

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 31 от 12.04.2019 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Управление и количествени методи в икономиката“ към Факултета по икономически и социални науки.

Таблица 1 Обобщение на публикациите

Публикации	Индивидуали	В съавторство	Индекси рани в SCOPUS/ Web of Science	Език	ОБЩО
Монография	1	-	-	Английски	1
Книга	1	-	-	Български	1
Студия	1	1	1	1 на английски 1 на български	2
Учебник	2	-	-	2 на български	2
Статия	7	6	1	9 на английски 4 на български	13
Доклад	2	8	6	8 на английски 2 на български	10
ОБЩО	14	15	8	19 на английски 10 на български	29

I. МОНОГРАФИИ

1. Монография (2019): *Social Entrepreneurs and Social Entrepreneurship (the Case of Bulgaria)*

1.1. Библиографска справка

Тази индивидуална монография е написана и публикувана на английски език.

Angelova, M. (2019) *Social Entrepreneurs and Social Entrepreneurship (the Case of Bulgaria)*, monograph, Plovdiv University Press, 146 p., ISBN 978-619-202-404-8

[Превод от английски език на заглавието] **Ангелова, М.** (2019) *Социални предприемачи и социално предприемачество: по примера на България*

1.2. Резюме

В монографията са разгледани социалните явления на българския пазар, свързани със социалните предприемачи и социалното предприемачество. В изследването са проучени факторите, които са важни за улесняване на техните взаимоотношения и изграждане на пълен профил на социалните предприемачи.

От философска гледна точка, изборът на заглавието на монографията се основава на концепцията за изграждане на профил на социалния предприемач, което е предпоставка за развитието и насърчаването на социалното предприемачество.

Монографията разглежда изключително важен икономически проблем, посветен на социалното предприемачество, като ключов елемент от европейската и по-специално българската практика, като се има предвид, че България е икономика в преход, с нововъзникващ пазар, който преминава от централно-планирана към социална пазарна икономика.

Изследването се основава на задълбочено проучване на връзката между феномените: Социално предприятие - Социални предприемачи - Социално предприемачество.

Предвид огромния потенциал на социалните предприятия да предлагат иновативни подходи за преодоляване на сериозните обществени предизвикателства, пред които е изправена България (застаряващото население, нарастващото неравенство, младежката безработица), те представляват интерес не само за държавната политика, а и при реализирането на научни изследвания. Създаването на социални предприятия, тяхното управление и маркетинг са ключови фактори за постигане на по-добра социална структура на българската икономика.

Методологията на изследването е с емпирично-описателен характер. За успешното постигане на целите и задачите на монографията се използва голямо разнообразие от изследователски методи.

За целите на проучването са проведени дълбочинни интервюта с 45 предприемачи и мениджъри на социални предприятия в България в качеството им на експерти от практиката. Това пилотно проучване има за цел да се тестват идеите, да се изградят знания и да се открият спецификите на средата, в която работят.

Целево са обособени две фокус групи, за да се изгради единна съгласувана платформа за обективна комуникация с организациите. Като резултат от дълбочинните интервюта е създаден профил на социалния предприемач.

Изследването използва проста случайна извадка, като са разпространени 450 анкети и са получени 371 попълнени анкетни карти. Анализът на събраните данни е направен с помощта на Статистическия софтуер за социални науки (SPSS).

Целта на проучването е постигната посредством емпирично изследване в социалните предприятия и агенциите, позиционирани в България, чрез разработване на методологически подходи за изучаване на нивото на мотивация на служителите за реализиране на социални идеали.

В обобщение, монографията може да се разглежда като отправна точка за бъдещо изследване на обсъжданите социални явления.

II. КНИГИ

2. Книга (2019): Оптимизиране на работната среда посредством преодоляване на демотивацията на човешките ресурси

2.1. Библиографска справка

Книгата е написана и отпечатана на български език.

Ангелова, М. (2019) *Оптимизиране на работната среда посредством преодоляване на демотивацията на човешките ресурси*, книга, Унив. изд. „Паисий Хилендарски“, 230 стр., ISBN 978-619-202-453-6

2.2. Резюме

В книгата е представено емпирично проучване, като широк обект на изследване са човешките ресурси в целево избрани средни индустриални предприятия от Пловдивска област. Конкретен обект на изследване са специалистите в предприятията. Резултатите от проучването са обработени и са дадени конкретни препоръки към мениджмънта на организациите, а именно – да се представят в единство въпросите за проучване и преодоляване на демотивацията, необходимостта и умението да се управляват чрез мотивация служителите за постигане на конкурентоспособност на пазара, за осигуряване на ефекти и ползи за предприятието и неговите човешки ресурси.

Съдържанието на книгата се базира на защитен от автора дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност 05.02.18 Икономика и управление (Мотивация на човешките ресурси) в Университета за национално и световно стопанство, град София.

Монографичното изследване има за цел да подпомогне мениджърите на различни организации в управлението на човешките ресурси, като представи идеи, постановки, добри практики за преодоляване на демотивацията на служителите. Книгата е адресирана и към младото високообразовано поколение, придобиващо знания и определени умения за успешна професионална реализация. Редица приноси могат да бъдат открити, които имат практическа значимост за науката и бизнеса. На базата на проучване на литературното богатство в областта на мотивацията е обогатена проблематиката на демотивацията, относно която изследването потвърждава, че научната разработеност е недостатъчна. Аргументирано и дефинирано е авторско определение за демотивацията на човешките ресурси. Изведена е ясна методическа схема за проучване на феномена демотивация с възможности за нейното прилагане сред специалисти в предприятия от сектор „Машиностроене“. Аргументирани са широк кръг от демотивиращи фактори, състоянието на които дава полезни ориентири за наличието на демотивация у специалистите. Богатството от фактори, тяхното подробно тълкуване и открояването на потенциала им за демотивиращо въздействие върху специалистите има полезност за мениджмънта на предприятията при установяване на равнището на демотивация.

Изграден е демотивационен модел, въз основа на който са обобщени резултатите от изследването, разкрити са проблемните зони в предприятията с цел насочване на усилия по преодоляване на демотивацията на изследваните специалисти. Установени са доказателствени факти относно демотивацията в приложна среда, а

именно – че тази проблематика е реално подценена, а същевременно важна за решаване в контекста на нарастване на трудовата мотивация. Дефинирани са препоръки към ръководители и специалисти в изследваните предприятия, насочени към последователно преодоляване на демотивиращите фактори.

Личното ми убеждение е, че наличието на демотивация е предпоставка за бавното „залязване“ на предприятията, като демотивираните служители не са „двигател“ за действия, а са поскоро „пасив“ за предприятията. В бързоразвиващото се конкурентно глобализирано общество няма място за предприятия, които не са адаптивни към новите условия и променящата се среда. А в социално отношение адаптивността зависи изцяло от качествата на човешките ресурси. Дори най-високо квалифицираните служители, които притежават множество компетентности и добри перспективи и възможности за развитие, когато не са мотивирани, достигащо в чести случаи до демотивация, не могат да допринесат за развитието и оцеляването на предприятието.

III. УЧЕБНИЦИ

3.1. Учебник (2018, Второ преработено и допълнено издание): Еволюция на управлението

3.1.1. Библиографска справка

Учебникът е публикуван на български език.

Ангелова, М. (2018) *Еволюция на управлението, учебник, второ преработено и допълнено издание*, Унив. изд. „Паисий Хилендарски“, 256 стр., ISBN 978-619-202-357-7

3.1.2. Резюме

Във второто издание на учебника са направени корекции и допълнения, дължащи се на задълбочаване на проучванията на авторката в изследваната проблематика. Добавени са видни представители на управленската мисъл с цел по-пълното разгръщане на исторически значимите личности за развитието на управлението.

Раздел 1: В изложението са отстранени някои неточности. Добавени са личности в т.ч. Ликург, Архит, обогатен е текстът за Солон, Аристотел, Платон.

Раздел 2: Направени са корекции в текста за Карл Маркс и Макс Вебер с цел по-ясно представяне на конкретните им приноси за развитието на управлението.

Раздел 3: Оптимизирано е съдържанието, добавени са нови личности, които имат отношение към развитието на управленската мисъл в т.ч. Клейтън Алдерфер, Ренсис Ликърт, Оливър Шелдън, Робърт Блейк, Джейн Моутън.

Раздел 4: Довавени са приносите в управленската мисъл на Сийбом Раунтри, Уилям Деминг, Арманд Файгенбаум, Джоузеф Джуран, Хауърд Малкълм Болдридж-младши.

Обогатен е Азбучникът на имената с новите личности. Някои текстове в учебника са съкратени с цел оптимизиране на съдържанието и структурата на изложението, като е взето под вниманието и насочеността на учебника (студенти първи курс).

3.2. Учебник (2017, Първо издание): Еволюция на управлението

3.2.1. Библиографска справка

Учебникът е публикуван на български език.

Ангелова, М. (2017) *Еволюция на управлението*, учебник, Унив. изд. „Паисий Хилендарски“, 246 стр., ISBN 978-619-202-246-4

3.2.2. Резюме

Историческото и икономическото развитие на човешките общности показва, че потребността от извършване на съвместна дейност неизбежно поставя въпроса за съгласуване, координиране на усилията на всички изпълнители за постигане на поставената цел, т.е. за управление. Голямото разнообразие от теории, полезни практики и анализи в исторически план са допринесли за развитието на света, какъвто го познаваме днес.

Учебникът се основава на проучване на широк кръг от наши и чуждестранни литературни източници. Направен е опит да се синтезират научните постижения при развитието на управленската мисъл от древността до наши дни. Открити са идеите, усилията и приносът на видни автори през различните епохи от еволюцията на човешката цивилизация. Проследява се цялостното развитие и градация на управленската практика и мисъл от периода на нейното възникване до настоящия момент. Разглеждат се основни школи, направления и течения в исторически план, влиянието на различни автори върху развитието на управленската мисъл.

В по-конкретен план в учебника е направен опит посредством проучените форми и методи да се синхронизира лекционният курс и провеждането на семинарните занятия по дисциплината „Еволюция на управлението“. Дисциплината е включена в учебните планове на студентите от ОКС „бакалавър“, като се основава на богатото теоретично наследство и на съвременните постижения в областта на управлението. Замисълът в цялостното обучение по дисциплината е да се постигне хармонизация между теоретичните знания, методическите положения и практическите решения при изследване на развитието и историята на управленската мисъл.

Учебникът е разработен по начин и обхваща съдържание, които създават възможности за дискусии, включване (екипно или индивидуално) на студентите при решаване на казуси, анализиране, оценка и сравнение между минало и настояще. Основната цел е да се „надскочи“ теоретичната основа на дисциплината и да се стимулира усвояването на практически знания и компетентности, да се повиши чувството им за отговорност и организираност при подготовката и участието в занятията.

Учебникът представя в синтезиран вид:

- основни етапи в развитието на управленската мисъл;
- исторически факти, работни понятия и концепции, свързани с развитието на отделните направления, школи и течения.

В цялостното изложение се цели да се постигне обогатяване на знанията в следните направления:

- да се възприемат и осмислят последните постижения на управленската теория;
- да се придобие реалистична представа за управленско-организационните предизвикателства на глоболизиращата се икономика.

IV. СТУДИИ

4.1. Студия (Под печат) / SCOPUS INDEXED: Opportunities for Raising the Entrepreneurial Culture – a Factor for Competitiveness of the Bulgarian Economy

4.1.1. Библиографска справка

Студията представлява задълбочено научно изследване, публикувано на английски език.

Nikolova – Alexieva, V. & **Angelova, M.** (In Print) *Opportunities for Raising the Entrepreneurial Culture – a Factor for Competitiveness of the Bulgarian Economy*; International Journal of Entrepreneurship and Small Business, vol. xx/20xx, pp. xxxx, **Scopus Indexed**, Inderscience publisher (ISSN online: 1741-8054, ISSN print: 1476-1297), accepted for print, **acceptance certificate**, **DOI:10.1504/IJESB.2019.10014160**

The Article can be seen listed as forthcoming at:

<http://www.inderscience.com/info/ingeneral/forthcoming.php?jcode=IJESB>

[Превод от английски език на заглавието] Николова-Алексиева, В. и **Ангелова, М.** (под печат) *Възможности за повишаване на предприемаческата култура - фактор за конкурентоспособност на българската икономика*

4.1.2. Резюме

Статията има за цел да изследва ролята на предприемаческата култура като съществен фактор за повишаване на креативността и иновативността на българските предприемачи, а оттам и на конкурентоспособността на националната икономика. Изследването е от емпирико-описателен тип. В проучването са включени предприемачи, студенти и млади хора на възраст между 25 и 45 години от Пловдив и региона, около 1200 души.

Социално-историческите катаклизми, породени от особената привлекателност на геостратегическото положение на страната, създават много противоречива и променлива среда, в която се формира и развива българската предприемаческа култура. Анализът на събраните данни е осъществен с помощта на софтуера SPSS, заедно със sign тест и изследователски факторен анализ. Резултатите показват, че сред различните измерения на българската предприемаческа култура, с присъщо значение са показателите, свързани с независимостта, по-високите доходи, поемането на риск, творчеството, докато други измерения на предприемаческата култура,

включващи смелост, толерантност към творчески инициативи, агресивност на загубилите, открита комуникация, сътрудничество, проактивна иновация и възможност за изразяване на мнение, са в неподходящо състояние.

4.2. Студия (2018): Управление на (де)мотивационния процес и неговото влияние върху човешкия капитал

4.2.1. Библиографска справка

Студията е написана и публикувана на български език.

Ангелова, М. (2018) *Управление на (де)мотивационния процес и неговото влияние върху човешкия капитал*, Научни трудове на Факултета по икономически и социални науки, том 11, с. 7-57, Унив. изд. „Паисий Хилендарски“, ISSN: 1313-227X

4.2.2. Резюме

Постигането на конкурентни предимства чрез човешкия фактор е сложна и трудна задача, която изисква целенасочени действия в дългосрочен план. Тя не бива да бъде пренебрегвана, като част от стремежа на предприятията за създаване на потенциал за устойчив конкурентоспособен растеж на и в индустрията. Подценяването на мотивационния процес може да доведе до зараждане на демотивационни тенденции. По повод на необходимостта от съобразяване на управленските практики с някои основни принципи на мотивирането трябва да се отбележи следното. Всеки управленски акт и всеки аспект на индивидуалната и груповата трудова дейност имат и мотивационни измерения. Затова на преосмисляне от гледна точка на желаните изменения в поведението подлежи евентуалното мотивиращо или демотивиращо въздействие на всички аспекти на организационната дейност.

Широк обект на изследване са служителите в предприятия от сектор Машиностроене, позиционирани в област Пловдив. Конкретен обект на изследване са ръководителите в предприятията. Предмет на изследване е проучване на прилаганите методи за управление на мотивационния процес, причините и факторите, които ги обуславят, последствията от тях, и възможностите за тяхното оптимизиране с оглед достигане до удовлетворение в трудовата дейност и повишаване компетентностите за управление чрез мотивация.

Основна цел на изследването е да се разработи и апробира методология и методически положения за диагностичен анализ и оценка на факторите, които оказват влияние върху управлението на мотивационния процес.

Методическите положения включват използването на процесните подходи за стратегическо управление (и по-конкретно модел на стратегическия контролинг); методът на анкетиране, основан на разработена анкетна карта и насочен към проучване на ключови компоненти, отразяващи състоянието на трудовата среда в предприятието; методът на дълбочинното интервю, целево насочен към извадка от представители на ръководството на всяко предприятие; статистически методи за обработка на получените резултати.

V. СТАТИИ

5.1. Статия (Под печат): Възможности за управление и устойчиво развитие на машиностроително предприятие

5.1.1. Библиографска справка

Статията е написана на български език.

Ангелова, М. (под печат) Възможности за управление и устойчиво развитие на машиностроително предприятие, Списание *Управление и устойчиво развитие*, ISSN 1311-4506, под печат, сертификат за приемане

5.1.2. Резюме

Устойчивото развитие обединява основни стремежи на обществото за постигане на икономическо развитие, осигуряващо нарастващ жизнен стандарт, както и опазване и подобряване на околната среда в настоящия и бъдещ момент. Създаването на възможности за управление и устойчиво развитие на предприятията е предпоставка за повишаване на тяхната конкурентоспособност. Актуалността на темата е свързана с влошеното състояние на българското машиностроене и необходимостта да се насочат адекватни мерки за преодоляване на изоставането и повишаване на предприемаческата активност.

Обект на изследване е машиностроително предприятие, позиционирано в град Пловдив, с основна дейност производство и продажба на металообработващи машини и оборудване. Предмет на изследване е внедряването на иновативна технология и разработването на полезен модел на машина за разтеглена ламарина. Изследователската теза е, че възможността за проектирането и практическото използване на нова машина е предпоставка за устойчивото развитие на предприятието и заемането на по-конкурентни пазарни позиции.

В статията са поставени за решаване следните задачи: да се направи реинженеринг на управленския процес посредством внедряването на реинженерингова организационна структура и на технологичния процес с апробирането на иновативен продукт за машинно чертане Solid Works, да се

разработи полезен модел на машина за разтеглена (просечена) ламарина с размери на входящия материал от 5 мм до 10 мм, да се проведат тестове на новата машина и да се пусне в експлоатация, да се осъществи маркетингово проучване на пазара.

Използвани са методите на анкетно проучване, проведено със служители на фирмата и с клиенти, метод на експертната оценка, математически и статистически методи за анализ на тестовите резултати и маркетингови методи за изследване. Установени са факторите и причините за бавното развитие на предприятието, като са формулирани препоръки за разрешаване на проблема. Резултатите от направеното изследване дават основания да се обобщи, че възможностите за внедряване на иновации и реинженеринг на процесите са предпоставка за устойчиво развитие на предприятието като цяло. Българската иновационна система трябва да бъде насочена към подпомагане на по-бързото придвижване на националната икономика към продуктите и секторите

5.2. Статия (2019): Possibilities for Social Entrepreneurship in Wine Industry: an Exploratory Approach

5.2.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на английски език.

Angelova, M. (2019) *Possibilities for Social Entrepreneurship in Wine Industry: an Exploratory Approach*, International scientific journal "Science. Business. Society.", Vol. 4, Issue 1/2019, pp. 15-18. (Print ISSN 2367-8380, Web ISSN 2534-8485). Publisher: Science technical Union of Mechanical Engineering "Industry 4.0" (Plenary Доклад)

[Превод от английски език на заглавието] Ангелова, М. (2019) *Възможности за социално предприемачество във винарската индустрия: изследователски подход*

5.2.2. Резюме

Социалните предприемачи умело съчетават бизнес-техники и подходи от частния сектор, за да разработят решения за социални, културни или екологични проблеми, и реализират това в различни организации. Всички европейски страни трябва да насърчават предприемаческия дух, да стабилизират институционалната и културната среда за иновации и да увеличат броя на социално ориентирани малки и средни предприятия (МСП).

Изследването е съсредоточено върху МСП от винарската индустрия, позиционирани в териториална единица Пловдив, България. То представя възможности за обогатяване на иновационните стратегии на компаниите с цел увеличаване на дела на социалните предприятия и мотивацията на

служителите и собствениците за прилагане на „добри практики“ за социално предприемачество.

Това проучване предлага различни перспективи за разглеждане на феномена социално предприемачество, възможности за финансиране и национални политики, които са насочени към неговото насърчаване.

5.3. Статия (2018) / SCOPUS INDEXED: An Innovative Model for Business Financing in Wine Production

5.3.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на английски език.

Angelova, M., Pastarmadzhieva, D., Georgiev, P. & Dimitrova, G. (2018) *An Innovative Model for Business Financing in Wine Production*, Journal of International Studies (SCOPUS), 11(4), 106-119. Cite Score 2018 - 1.16; SJR 0.33, doi:10.14254/2071-8330.2018/11-4/8(ISSN 2306-3483 Online, 2071-8330 Print), Online available on:

https://www.jois.eu/?471,en_an-innovative-model-for-business-financing-in-wine-production

[Превод от английски език на заглавието] Ангелова, М., Пастармаджиева, Д., Георгиев, П. и Димитрова, Г. (2019) *Иновативен модел за бизнес финансиране на винарската индустрия*

5.3.2. Резюме

Развитието на пазарите и пазарните отношения винаги води до засилена конкуренция и повишено потребителско търсене, което прави качеството един от ключовите фактори за успеха и оцеляването на всяка организация. Важна предпоставка за подобряване на качеството е и възможността за гъвкаво финансиране на организациите. Настоящото изследването се фокусира върху малки и средни винопроизводители, позиционирани в Южния винарски район в България. Основната цел е да се идентифицират предизвикателствата, пред които са изправени производителите, свързани с осигуряването на финансови средства. Изводът ни се основава на данните от различни официални източници, включително Европейската комисия и българските национални агенции, както и наши собствени данни. Последните са събрани чрез въпросници, разпространени сред местните производители на вино в началото на юли 2017 г. Избраният подход потвърди някои от заключенията, направени в официалните източници относно предизвикателствата, пред които са изправени МСП. По отношение на методологията стигнахме до заключението, че е по-добре да се намали броят на въпросите или да се обединят някои от тях. Също така по-добър вариант е да се инициира лична комуникация с мениджърите на въпросните компании. Наред с това, ние вярваме, че провеждането на

дълбочинни интервюта ще ни помогне да разберем по-добре обстоятелствата зад конкретните отговори, дадени в проучването.

5.4. Статия (2018): Conceptual IMPACT Model of Process Management in the Meat Industry Enterprises in Bulgaria

5.4.1. Библиографска справка

Статията е написана и публикувана на английски език.

Mihova, T., Nikolova–Alexieva, V. & **Angelova, M.** (2018) *Conceptual IMPACT Model of Process Management on the meat industry enterprises in Bulgaria*, Journal “Fundamental Sciences and Applications”, ISSN 1310-8271, vol. 24/2018, pp.187-192

[Превод от английски език на заглавието] Михова, Т., Николова-Алексиева, В. и **Ангелова, М.** (2018) *Концептуален модел за управление на процесите в месопреработвателните предприятия в България*

5.4.2. Резюме

Проучването поставя акцент върху апробирането на концептуален модел за оценка на влияещите фактори при управлението на бизнес процесите (УБП) в българските месопреработвателни предприятия, което позволява да се определи посоката и мащабът на въздействието на УБП върху тяхната иновативност, ефективност и конкурентоспособност.

5.5. Статия (2018): Business Climate and Preconditions for Reviving the Bulgarian Industry

5.5.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на английски език.

Angelova, M. & Nikolova–Alexieva, V. (2018) *Business Climate and Preconditions for Reviving the Bulgarian Industry*, International scientific journal “Machines. Technologies. Materials.” issue 2/2018, pp. 69-72 (Print ISSN 1313-0226, Web ISSN 1314-507X)

[Превод от английски език на заглавието] **Ангелова, М.** и Николова-Алексиева, В. (2018) *Бизнес климат и предпоставки за съживяване на българската индустрия*

5.5.2. Резюме

Неадекватната икономическа политика през 90-те години доведе до разрушаване на основните сектори на българската индустрия. България е една от европейските страни, която е силно повлияна от процеси на

деиндустриализация. Днес трябва да обърнем повече внимание на високотехнологичните сектори в промишлеността, които се основават на теоретични и практически познания, което от своя страна е свързано с огромни инвестиции в науката.

Състоянието на българската индустрия налага предприемането на спешни мерки, свързани с внедряване на иновации и инвестиции за повишаване на конкурентоспособността на предприятията.

Въвеждането на иновации се нуждае от специално внимание в днешно време, поради бързо променящите се условия на средата. Светът премина от индустриалното време към епохата на знанието. В бързо развиващата се глобална среда стратегическото предимство може да бъде внесено от лидерите на промяната, а единственият начин за това е чрез апробиране на иновации. Важна роля за дългосрочната конкурентоспособност на българската икономика има нарастващото ниво на иновативни предприятия, които произвеждат и внедряват нови продукти и процеси, и участието на страната в глобалното високотехнологично производство. Съживяването на българската индустрия е свързано с изграждането на нови високотехнологични предприятия, като добър пример за това е Тракия икономическа зона (Пловдивска област, България).

5.6. Статия (2018): The Crowdfunding Process – an Underestimated Opportunity in Bulgaria

5.6.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на английски език.

Angelova, M. (2018) *The Crowdfunding Process – an Underestimated Opportunity in Bulgaria*, International scientific journal “Science. Business. Society.” Issue 1/2018, pp. 15-18 (Print ISSN 1313-0226 Web ISSN 2534-8485)

[Превод от английски език на заглавието] Ангелова, М. (2018)
Процесът краудфъндинг - подценена възможност в България

5.6.2. Резюме

В статията е представен преглед на добрите практики в областта на краудфъндинг. Предмет на изследване са възможностите, които създават условия за използване на краудфъндинговия процес от предприемачите и перспективи за прилагане на тази добра практика в България. Концепцията за краудфъндинг в България е често споменавана, но едва през последните няколко години могат да бъдат открити водещи примери и добри практики. Появата на финансови инструменти за стартиране на технологични компании обещава да стане ускорител на предприемаческата екосистема в България. В статията е представено действието на различните платформи в кампаниите за краудфъндинг и тяхното влияние върху избора на предприемача във връзка с поставената цел на краудфъндинга.

5.7. Статия (2018): Developing a Conceptual Model of Entrepreneurial Culture

5.7.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на английски език.

Angelova M. & Nikolova – Alexieva, V. (2018) *Developing a conceptual model of entrepreneurial culture*, Journal “Scientific Researches of the Union of Scientists in Bulgaria – Plovdiv”, Series B.Natural Sciences and the Humanities, Vol. XVIII/2018, pp. 292-295,ISSN-1311-9192 (Print), ISSN-2534-9376 (Online)

[Превод от английски език на заглавието] **Ангелова, М. и Николова-Алексиева, В. (2018)** *Разработване на концептуален модел на предприемаческа култура*

5.7.2. Резюме

Водещата роля на предприемачеството е съществен фактор за повишаване на креативността и съответно на конкурентоспособността на българската икономика. Развитието на предприемаческия дух в съвременната общност е водеща тема, която среща голяма научна, медийна и обществена подкрепа. Настоящата статия има за цел да изследва организационната и предприемаческата култура на българските фирми от хранително-вкусовата промишленост. Резултатите от проучването могат да помогнат на мениджърите в националните институции и бизнес организациите да признаят силните и слабите страни на различните измерения на предприемаческата култура, които влияят върху творчеството и иновациите. Емпиричните резултати подкрепят концептуалното разглеждане на предприемаческата култура като многоизмерно понятие.

5.8. Статия (2017): Субординация между политическата и предприемаческа култура – перспективи за икономически растеж

5.8.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на български език.

Пастармаджиева, Д. и Ангелова, М. (2017) *Субординация между политическата и предприемаческа култура – перспективи за икономически растеж*, публикувана в рецензираното, реферирано и индексирано научно списание Научни трудове на Съюза на учените в България–Пловдив Серия А. Обществени науки, изкуство и култура том IV, стр. 61-64, ISSN 1311-9400 (Print); ISSN 2534-9368 (On-line)

5.8.2. Резюме

Според теорията на политическата култура е необходимо да има съответствие между политическите ценности на обществото и конкретния вид политически апарат, за да може държавата да бъде стабилна.

Демократичната политическа система изисква политическа култура с участнически характер. Пазарната икономика се нуждае от инициатива и активни граждани в областта на предприемачеството. Иновациите са основната предпоставка за предприемачеството и представляват уникална и реалистична възможност за реструктуриране на стари традиционни продукции. В някои културни традиции и политически ситуации предприемачеството е основният изход от кризата, стагнацията и бедността. Настоящото изследване е фокусирано върху възможностите за икономически растеж, осигурени от подобряването на някои характеристики на политическата и предприемаческата култура.

5.9. Статия (2017): *Challenges and Opportunities for Flexible Crediting of Small and Medium-sized Enterprises in Bulgaria*

5.9.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на английски език.

Angelova M. & Pastarmadzhieva, D. (2017) *Challenges and Opportunities for Flexible Crediting of Small and Medium-sized Enterprises in Bulgaria*, Journal "Fundamental Sciences and Applications", ISSN 1310-8271, vol. 23/2017, pp.167-170

[Превод от английски език на заглавието] Ангелова, М. и Пастармаджиева, Д. (2017) *Предизвикателства и възможности за гъвкаво кредитиране на малки и средни предприятия в България*

5.9.2. Резюме

Малките и средните предприятия (МСП) имат водеща роля в икономическите процеси и в този смисъл оптимизирането на тяхното функциониране е изключително важно за повишаване на конкурентоспособността на българската икономика като цяло. Целта на настоящото изследване е да анализира, обобщи и систематизира предизвикателствата и възможностите за гъвкаво финансиране на МСП от европейски фондове. Конкретен акцент на проучването са предизвикателствата, свързани с политическата нестабилност и възможностите, които предоставя финансирането от Европейския съюз (ЕС). Изследването има и по-мощна цел, тъй като е част от по-голям проект, а именно да се създаде полезен модел на информационна платформа, която да позволява на МСП да получават информация за най-добрите възможности за европейско финансиране по бърз и точен начин.

5.10. Статия (2017): The Human Capital Ratification – a Key Factor for Development

5.10.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на английски език.

Angelova M. (2017) *The Human Capital Ratification – a Key Factor for Development*, International scientific journal “Science. Business. Society.” vol.2/2017, pp.134-136 (Print ISSN 1313-0226, Web ISSN 2534-8485)

[Превод от английски език на заглавието] **Ангелова, М.** (2017) *Утвърждаването на човешкия капитал - ключов фактор за развитие*

5.10.2. Резюме

Съзряването на пазарите и пазарните отношения води до повишаване на конкурентоспособността и изискванията на потребителите, както и до превръщане на качеството във фактор за успеха и оцеляването на компанията. Повишаването на качеството на човешките ресурси чрез използване и прилагане на подходящи методи и техники допринася за стабилността на организацията. Превръщането на човешките ресурси в човешки капитал е основно условие за развитие на предприятията. Изследването се основава на собствено анкетно проучване, като обект на изследване са служители в компания за организация на събития. Резултатите показват, че предприемането на действия в съответствие с новите добри практики и мотивационни политики водят до положителни промени и развитие на компанията.

5.11. Статия (2017): An Entrepreneurship in Bulgaria – Possible or Not for Young People

5.11.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на английски език.

Angelova, M. (2017) *An Entrepreneurship in Bulgaria – Possible or Not for Young People*, International scientific journal "Machines. Technologies. Materials", vol.2/2017г, pp.42-44

[Превод от английски език на заглавието] **Ангелова, М.** (2017) *Предприемачество в България - възможно или не за млади хора*

5.11.2. Резюме

Всички европейски страни, включително България, трябва да насърчават предприемаческия дух сред младите хора, да окуражават създаването на нов бизнес и да стабилизират институционалната и културна среда за иновации.

Насърчаването и напредъкът на настоящите и бъдещите предприемачи (предимно млади хора) е основен механизъм за съживяване на българската икономика и за поставяне на основите на следкризисното развитие. С помощта на анкетна карта е направено проучване сред млади хора с бакалавърска степен по икономика и тяхната готовност за предприемачество. Резултатите показват, че има много предизвикателства и проблеми, които са пречка за започване на бизнес в България, но много млади хора имат мотивация за предприемачество.

5.12. Статия (2016): Реинженеринг на бизнес процесите в машиностроително предприятие

5.12.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на български език.

Ангелова, М. (2016) Реинженеринг на бизнес процесите в машиностроително предприятие, Периодично издание „Научни известия на НТС по машиностроене”, vol. 2, с. 108-110, ISSN 1310-3946

5.12.2. Резюме

Реинженерингът на бизнес процесите (БПР) позволява на компанията да намали разходите и да подобри производителността чрез по-нови, по-ефективни процеси. В тази статия са представени резултатите от изпълнението на БПР в машиностроително предприятие. Компанията променя стратегията си на действие, като се фокусира върху процеса на управление и иновационните продукти. Процесът на управление е осъвременен и подобрен, като е приложена реинженерингова организационна структура. Внедряването на новата програма за машинно чертане Solid Works осигурява на служителите на компанията по-бързо и по-комплексно обслужване на клиентите. И двете апробирани иновации посредством БПР използват прост модел за въвеждане на информационни системи, които могат да се справят с размера на промяната.

5.13. Статия (2016): Възможности за внедряване на иновации в машиностроително предприятие

5.13.1. Библиографска справка

Статията е публикувана на български език.

Ангелова, М. (2016) *Възможности за внедряване на иновации в машиностроително предприятие*, Периодично издание „Научни известия на НТС по машиностроене”, vol. 1, с. 31-34, ISSN 1310-3946

5.13.2. Резюме

В бързо развиващото се глобално общество предприятията, които се адаптират към промените, притежават иновационен потенциал и непрекъснато подобряват своите продукти и услуги, имат възможност да поддържат високо ниво на конкурентоспособност. Докладът представя резултатите от разработването на полезен модел на машина за просечена ламарина. Машината е нова за индустрията съобразно размерите на входящия материал с дебелина от 5mm до 10 mm. Иновацията е внедрена в машиностроителното предприятие в град Пловдив, като на база разработен проект е получено финансиране по Оперативна програма “Иновации и конкурентоспособност” в размер на 1 млн. лв. В предприятието е въведен в експлоатация прототип на машината. Обхватът на приложение на продуктите, произведени от машината за просечена ламарина, е много широк - за промишлени нужди, стълби, огради и др. Инженерният екип на компанията непрекъснато подобрява качеството и производителността на новата машина. Предимствата след внедряването на автоматизираното производство на машинните продукти подобряват ефективността и просперитета на компанията.

VI. ДОКЛАДИ

6.1. Доклад (Под печат) / IEEE/SCOPUS INDEXED: Innovative Practices in Wine Industry: Opportunities for Competitiveness Enhancement in Bulgaria

6.1.1. Библиографска справка

Докладът е написан и публикуван на английски език.

Angelova, M., Pastarmadzhieva, D., Dimitrova, G. & Georgiev, P. (Под печат) *Innovative Practices in Wine Industry: Opportunities for Competitiveness Enhancement in Bulgaria*, International conference on Creative Business for Smart and Sustainable Growth (CreBus 2019), Date of Conference: 18-21 March 2019, Conference Location: Sandanski, Bulgaria, indexed by **IEEE/SCOPUS**, Publisher: IEEE, acceptance certificate, Под печат

[Превод от английски език на заглавието] **Ангелова, М.,** Пастармаджиева, Д., Димитрова, Г. и Георгиев, П. (2019) *Иновативни практики във винарската индустрия: възможности за повишаване на конкурентоспособността на България*

6.1.2. Резюме

Редица проучвания и емпирични данни показват, че иновациите са важен фактор за подобряване на конкурентоспособността, и в този смисъл сме убедени, че научните изследвания в тази област могат да предоставят подкрепа за тези, които се стремят да направят бизнеса си по-иновативен.

Съществуват множество изследвания, посветени на общия ефект на иновациите върху растежа, но по-малко са фокусирани върху ролята на иновациите в определени сектори. Именно такъв сектор може да бъде винената индустрия. Винарската индустрия в България има дълга история, опит и потенциал за развитие. Ето защо в настоящото изследване е разглеждан обхватът на иновациите, които могат да бъдат приложени във винарската индустрия. Наред с това е проучен потенциалът на българската винарска индустрия. Резултатите показват, че винопроизводителите в България правят бавни стъпки към по-съвременно развитие на сектора, но по-значимите резултати предстоят.

6.2. Доклад (2019) / SCOPUS INDEXED: **Digital Entrepreneurship: Doing Business for Smart and Sustainable Bio-Based Economy**

6.2.1. Библиографска справка

Докладът е написан и публикуван на английски език.

Alexieva, V & Angelova, M. (2019) *Digital Entrepreneurship: Doing Business for Smart and Sustainable Bio-Based Economy*; 8th International Scientific Conference “TechSys 2019” – Engineering, Technologies and Systems, Technical University of Sofia, Plovdiv Branch 16-18 May 2019; IOP Conference Series: Materials Science and Engineering (DOI:10.1088/ ISSN 1757- 899X; Online ISSN: 1757-899X; Print ISSN: 1757-8981); **indexed in Scopus**, Conference Proceedings Citation Index (**Web of Science**), acceptance certificate

[Превод от английски език на заглавието] Алексиева, В. и Ангелова, М. (2019) *Дигитално предприемачество - правене на бизнес за интелигентна и устойчива биоикономика*

6.2.2. Резюме

Продуктите на биологична основа влияят в по-малка степен на околната среда и климата, отколкото други, базирани на невъзобновяеми суровини. Съществува голям потенциал за производство и използване на възобновяеми суровини за промишлени приложения, по-специално използването на лигноцелулоза от селскостопански и горски остатъци, технически култури, странични продукти/съпътстващи продукти и отпадъци. Могат да бъдат създадени нови вериги с ниски въглеродни емисии, ефективни по отношение на ресурсите и устойчиви стойности, които използват тази селскостопанска и горска биомаса за производство на био-химикали, биоматериали и биоенергия. Тези вериги ще допринесат за диверсификацията на селското стопанство и за укрепването на индустриалната база. Тя ще създаде растеж и заетост на селските райони и

ще спомогне за постигане на целите на политиките в областта на енергетиката и климата до 2030 г.

Настоящата статия има за цел да изследва ролята на дигиталното предприемачество като съществен фактор за повишаване на креативността и иновативността за устойчив растеж на българската биоикономика. Резултатите показват, че социално отговорното поведение на дигиталните предприятия може да осигури добавена стойност въз основа на благоприятната репутация, която те създават.

6.3. Доклад (2019) / SCOPUS INDEXED: Business-Science-Education: a Collaboration for Competitive and Sustainable Growth of the Wine Industry

6.3.1. Библиографска справка

Докладът е написан и публикуван на английски език.

Angelova, M., Georgiev P., Dimitrova G.& Pastarmadzhieva D. (2019) *Business-Science-Education: a Collaboration for Competitive and Sustainable Growth of the Wine Industry*;

8th International Scientific Conference “TechSys 2019” – Engineering, Technologies and Systems, Technical University of Sofia, Plovdiv Branch 16-18 May 2019; IOP Conference Series: Materials Science and Engineering (DOI:10.1088/ ISSN 1757- 899X; Online ISSN: 1757-899X; Print ISSN: 1757-8981); **indexed in Scopus**, Conference Proceedings Citation Index (**Web of Science**), acceptance certificate

[Превод от английски език на заглавието] Ангелова, М., Георгиев, П., Димитрова, Г. и Пастармаджиева, Д. (2019) *Бизнес - наука - образование: сътрудничество за конкурентоспособен и устойчив растеж на винарската индустрия*

6.3.2. Резюме

Оптимизацията на сътрудничеството „бизнес-наука-образование” е предпоставка за повишаване на конкурентоспособността на предприятията. Статията представя научно решение на практически проблем чрез създаване на модел за неформално обучение на специалисти от винарската индустрия. Представените модели са част от Виртуалното образователно пространство (ВОП) като интелигентно пространство, контекстно зависимо, базирано на скрипт и контролирана инфраструктура.

Резултатите от апробацията на модела доказват неговото значение за практиката и повишаването на компетентността на специалистите във връзка с прилагането на иновации.

Конкретно за винарската индустрия, предложеният модел за неформално обучение представлява специфична иновация, която утвърждава известните „добри практики“ в стратегията „Учене през целия живот“.

6.4. Доклад (2019) / IEEE/SCOPUS INDEXED: Optimization of Bulgarian Political Culture, as a Prerequisite for Enhancement of the Entrepreneurship

6.4.1. Библиографска справка

Докладът е написан и публикуван на английски език.

Pastarmadzhieva, D. & Angelova, M. (2019) *Optimization of Bulgarian Political Culture as a Prerequisite for Enhancement of the Entrepreneurship*, International conference on Creative Business for Smart and Sustainable Growth (CreBus 2019), Date of Conference: 18-21 March 2019, Conference Location: Sandanski, Bulgaria, indexed by **IEEE/SCOPUS**, Publisher: IEEE, acceptance certificate

[Превод от английски език на заглавието] Пастармаджиева, Д. и Ангелова, М. (2019) *Оптимизиране на българската политическа култура като предпоставка за укрепване на предприемачеството*

6.4.2. Резюме

Среда, в която функционира пазарната икономика, оказва значително влияние върху нейните резултати. Демократичната политическа система има потенциала да създаде благоприятни условия както за функционирането на пазарната икономика, така и за предприемаческата дейност. Понастоящем развитието на предприемачеството и предприемаческата култура са сред основните приоритети на Европейския съюз. Във връзка с това авторите се стремят да установят степента, в която в България съществуват фактори, които благоприятстват развитието и насърчаването на предприемаческата култура в обществото, идентифициране на предизвикателствата и формулиране на препоръки за оптимизиране на средата.

6.5. Доклад (2019) / IEEE/SCOPUS INDEXED: The Impact of Political (in)Stability on the Innovation Performance: the Case of Bulgaria

6.5.1. Библиографска справка

Докладът е написан и публикуван на английски език.

Pastarmadzhieva, D., **Angelova, M.** & Georgiev, P. (2019) *The Impact of Political (in)stability on the Innovation Performance: the Case of Bulgaria*, International conference on Creative Business for Smart and Sustainable Growth (CreBus 2019), Date of Conference: 18-21 March 2019, Conference Location: Sandanski, Bulgaria, indexed by **IEEE/SCOPUS**, Publisher: IEEE, acceptance certificate

[Превод от английски език на заглавието] Пастармаджиева, Д., **Ангелова, М.** и Георгиев, П. (2019) *Влиянието на политическата (не)стабилност върху иновационното представяне: на примера на България*

6.5.2. Резюме

Иновациите са нещо, което има потенциал да подпомогне растежа на предприятията и в този смисъл се предполага, че всеки предприемач би инвестирал в такива. Въпреки това не всички го правят, защото има много фактори, които влияят на иновационната дейност. Един от тези фактори е политическата среда. Последното може да повлияе на иновационното представяне по различни начини. Политическата нестабилност може да има много форми и една от тях е честа смяна на правителствата. Политическата среда в България в периода 2007 - 2017 г. се характеризира именно с честа смяна на правителствата. Авторите на настоящото изследване имат за цел да установят връзката между тази форма на политическа нестабилност и иновационната дейност на предприятията в България.

6.6. Доклад (2019): Модел за неформално обучение на специалисти от винарската индустрия

6.6.1. Библиографска справка

Докладът е написан и публикуван на български език.

Ангелова, М., Георгиев, П., Пастармаджиева, Д. и Димитрова, Г. (2019) *Модел за неформално обучение на специалисти от винарската индустрия*, сборник с доклади II “Знание. Креативност. Иновации. Индустириален мениджмънт.” Изд. 3, сб. 2/2019, стр. 189-193 (Print ISSN 2535-0021, Web ISSN 2535-003X); XVI Международен научен конгрес “Машини. Технологии. Материали” Боровец

6.6.2. Резюме

Изследването представя възможностите за създаване на концептуален модел за неформално обучение на специалисти от винарската индустрия. По същество моделът представлява иновация, тъй като понастоящем липсва специализиран образователен и обучителен модел. Повишаването на качеството на човешките ресурси чрез използване и прилагане на подходящи методи и техники (учене през целия живот и др.) допринася за стабилността на организацията. Динамичното изменение на икономическата среда изисква осигуряването на компетентни, мотивирани и висококвалифицирани служители, което е предпоставка за стратегически растеж и просперитет на предприятията. Обект на проучването са специалисти в предприятия от винарската индустрия, разположени в териториално звено Пловдив (според разделението на териториалните единици и винарските райони в България от Изпълнителната агенция по лозата и виното). Предмет на изследването е въвеждането на иновативно обучение и разработването на полезен модел за неформално обучение чрез агентно-ориентирани системи. Възможността за проектиране и практикуване на нов вид обучение, насочено към специализиран персонал, е предпоставка за устойчиво развитие на предприятията и повишаване на тяхната конкурентоспособност. В резултат на това са представени методологични подходи за разработване на концептуален модел за неформално обучение.

6.7. Доклад (2018) / SCOPUS INDEXED: Factors affecting Business Process Management in the Bulgarian Enterprises to achieve Sustainable Development

6.7.1. Библиографска справка

Докладът е написан и публикуван на английски език.

Nikolova – Alexieva, V., Mihova, T.&Angelova, M. (2018) *Factors affecting business process management in the Bulgarian enterprises to achieve sustainable development*, Published in: 2018 International Conference on High Technology for Sustainable Development (HiTech).

Date of Conference: 11-14 June 2018, Conference Location: Sofia, Bulgaria, ISBN Information: Electronic ISBN: 978-1-5386-7039-2; CD-ROM ISBN: 978-1-5386-7038-5; Print on Demand(PoD) ISBN: 978-1-5386-7040-8; DOI: 10.1109/HiTech.2018.8566254; INSPEC Accession Number: 18308430; Publisher: IEEE, SCOPUS indexed 2019

Date Added to IEEE Xplore: 10 December 2018

Online available on:

<https://ieeexplore.ieee.org/document/8566254>

[Превод от английски език на заглавието] Николова-Алексиева, В., Михова, Т. и Ангелова, М. (2018) *Фактори, влияещи върху управлението на бизнес процесите в българските предприятия за постигане на устойчиво развитие*

6.7.2. Резюме

Управлението на бизнес процесите е цялостен подход за изпълнение на целите на организацията. То е концентрирано върху оптимизиране на начините, по които се управляват бизнес процесите в организациите, с цел повишаване на ефективността на операциите в рамките на организацията и постигане на устойчиво развитие. Целта на тази статия е да идентифицира и анализира ориентацията на предприятието във връзка с управление на процесите и да установи ограниченията в процесния подход при управлението на предприятието. За да се постигне тази цел, през 2017 г. беше проведено анкетно проучване в предприятията за изследване на бизнес процесите, които те извършват. Това позволи открояване на статистически връзки по отношение на избрани категории предприятия и проверка на изследователските хипотези, които определят нивото на знанията на предприемачите и ориентацията им към управлението на бизнес процесите.

6.8. Доклад (2018): *Increasing Organization's Performance by driving Business Agility and Operational Excellence through BPM*

6.8.1. Библиографска справка

Докладът е написан и публикуван на английски език.

Nikolova – Alexieva, V., Mihova, T., **Angelova, M.** & Bakardzhieva, M. (2018) *Increasing organization's performance by driving business agility and operational excellence through BPM*, Proceedings of the 15th International Conference on Business Economics "Challenges to industrial growth", vol. 1, pp. 43-56; 12-14 October 2018, 70th Anniversary of the Industrial Business Department of the University of National and World Economy, Sofia, Bulgaria

[Превод от английски език на заглавието] Николова–Алексиева, В., Михова, Т., **Ангелова, М.** и Бакърджијева, М. (2018) *Увеличаване на постиженията на организацията чрез стимулиране на бизнес ловкостта и оперативното съвършенство посредством управлението на бизнес процесите*

6.8.2. Резюме

Бизнесът трябва непрекъснато да стимулира процесите си, за да задържи конкурентните си предимства и постигнати успехи. Ако не успее, това може да доведе до по-ниски приходи, по-високи разходи, по-малко доволни клиенти и по-малко мотивирани служители. Управлението на бизнес процесите (УБП) е подходящият мениджърски подход и доказан инструмент за постигане на ефективност чрез непрекъснато усъвършенстване на протичащите в една бизнес организация процеси.

Основната цел на изследването е да се анализира степента на зрялост на мениджърите по отношение на бизнеспроцесите и да се измери как влияят техните способности за поемане на рискове, иновативност, творчество и адаптивност за постигане на по-висока ефективност. Изследването се концентрира върху 378 предприятия от хранителната промишленост, разположени в Южен централен район на България. В интервютата са взели участие 176 предприятия, избрани чрез стратификация на случаен принцип. За анализа на данните и тестването на хипотезите са използвани корелационни и регресионни анализи, осъществени с помощта на SPSS.

Изследването доказва тезата, че способностите на мениджърите да поемат рискове, иновативността, креативността и гъвкавостта към промените са важни за успешното прилагане на УБП и оказват влияние върху ефективността на предприятията, които управляват. Стига се до заключението, че нагласата на мениджъра и неговата зрялост по отношение на процесите в предприятието оказват силно въздействие върху бизнес постиженията и, ако стратегията е ориентирана към растеж и бъдещо развитие, то концепцията за УБП е подходящият инструмент за това.

6.9. Доклад (2016): Перспективи и предизвикателства пред младите предприемачи в България

6.9.1. Библиографска справка

Докладът е написан и публикуван на български език.

Ангелова, М. (2016) *Перспективи и предизвикателства пред младите предприемачи в България*, Сборник с доклади, ISSN 1310-3946; 1314-6327, с. 736-743; XIV Международна научна конференция „Мениджмънт и инженеринг’ 16”, 19-23.06.2016 г., гр. Созопол

6.9.2. Резюме

Насърчаването и развитието на предприемачество (предимно сред младите хора) е основен механизъм за съживяване на българската икономика и за изграждане на следкризисно развитие. Направено е проучване сред млади хора с бакалавърска степен по икономика и тяхната готовност за предприемачество. Резултатите показват наличието на сериозни предизвикателства и проблеми, които са пречка за започване на бизнес в България, но много млади хора имат мотивация за предприемачество.

6.10. Доклад (2016): *Management of the Motivation Process in Enterprises*

6.10.1. Библиографска справка

Докладът е написан и публикуван на английски език.

Angelova M. (2016) *Management of the motivation process in Enterprises*, Proceedings of International Conference on Engineering, Technologies and Systems TECHSYS 2016, pp. 415 - 418

[Превод от английски език на заглавието] Ангелова, М. (2016) *Управление на мотивационния процес в предприятията*

6.10.2. Резюме

Функционирането на българската индустрия в условия на криза оказва негативно влияние върху състоянието на човешките ресурси в предприятията. Предмет на тази статия са предпоставките за постигане на развитие посредством осигуряване на конкурентно предимство на човешкия фактор с цел управление на мотивационния процес. Изследването се основава на собствен анкетна карта, като обект на изследване са служители в експортни предприятия, позиционирани в област Пловдив, България. Резултатите от емпиричното изследване сочат, че формирането, утвърждаването и развитието на служителите в предприятията трябва да бъде стратегически фактор за индустриален растеж.

Изготвил: .....

Главен асистент д-р Мина Ангелова